

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Olaszországba viszik a magyar cigányságot*

Forrás:

A Nap

Bp.

(Hely)

1920 IX 29

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Osztályozás

Tárgy

397

Hely

Idő

"1920"

Személy

Közp. nyomt. XX. 22

Olaszországba viszik a magyar cigányságot

40 lira napidíj és teljes ellátás — Két banda már elutazott — Pesten nem tudnak megélni a cigányok

Egyik lipótköruti kávéházban találkoztam régi jó barátommal, kecskeméti Rácz Józsi cigányprimással. Józsi utoljára öt esztendővel ezelőtt láttam, akkor a kecskeméti Beretvásban megszékelt, most itt van Pesten, itt ül az asztalom mellett s nagyon érdekes dolgokat mesél. Megtudom tőle, hogy

Olaszországba viszik a magyar cigányságot, — mondja újra Józsi — brassói Kozák Dávid tizenhét emberrel, Farkas Aladár kilenc emberrel már el is utazott. Kozákék Génúába mentek, Farkasék Milánóba. Egy impresszár vitte ki őket, hogy is hívják... Hoffmann, de nem zsidó, nemes, százbányai Hoffmann, kapitány volt. A banda utiköltséget kap, Olaszországban teljes ellátást és a tagok ezenkívül fejkenként husz lira napidíjat, a primás meg negyven lírát. Háromezer koronát kapott mindegyik itthon előlegre, azt

elhagyják a családnak, az impresszár három líránként vonja le az előleget odakinn. Egyelőre hathónapos a szerződés. Minden cigány Olaszországba készül, amit tényezőznek, az is az övéké, aból, ami a kosztón meg kvártélyon kívül kell, mindent fedeznek, a fixet biztos félre lehet tenni.

— Most odakinn van az impresszár, most csinálja a helyeket a többi bandáknak, egymásután fogunk kimenni, mert itthon bizony nem lehet megélni. Pesten rosszul fizetik a cigányságot, négy száz koronától nyolcszázig kap naponta fixet a banda, ezért hét, nyolc, kilenc, sőt tíz embert kell tartani a primásnak, a primás fizet a tagoknak harminc-egyven koronát, a tényezőzést meg elosztják, úgy hogy a primás két részt, a többiek egy-egy részt kapnak. Átlagba nyolevan-száz koronát tud keresni egy cigány egy nap, ha jól megy. Hogy lehet ebből családdal élni, főzni, ruhát venni? A békében ha egy forintot keresett a

cigány, jóllakott az egész családja. nyomda 1920
Tessék elhinni, Olaszországba készül a valamirevaló cigány, jó kontra brácsot már nem is lehet kapni Budapesten.

— A pestiek közül csak két banda keres jól, a Radicsé, aki napokat muzsikál, meg a Berkesé, aki a kaszinóba van angazsálva. A többiek nyomorognak. Egy szál hur legalább elszakad egy nap, a legolcsóbb szál husz korona, ez már biztosan lejön a napi keresetből. Aztán meg tisztának kell lenni a cigánynak, ugy-e? Finom ruha, fehér gallér, mert különben kivágja a primás. Hogy csinálják ezt a kis keresetből?

— Ma aztán belebolondultak Olaszországba. Csak arról beszélnek, hogy hogy áll a lira, mit lehet majd helenként félretenni, meg hazaküldeni, meg keresik a térképen Génúát, Milanót, meg a többi szent helvet.

Ennvit mondott Rácz Józsi, aztán visszament a bandához, megstimmelte a hegedűjét s rázendített egy öreg kecskeméti nótára. Később tudtuk meg, hogy nem az olaszországi cigányok az első kivándorlók, Vörös Misi zenekara hónapok óta Zürichben játszik.